

OBJAŚNIENIA DO ROCZNEGO PLANU BUDŻETU MIASTA NA 2008 ROK

1. WSTĘP

Plan budżetu miasta na 2008 rok zakłada:

- 1) dochody w wysokości 20.223.413 zł, w tym:
  - dochody bieżące w wysokości 20.203.413 zł
  - dochody majątkowe w wysokości 20.000 zł
- 2) wydatki w wysokości 22.223.413 zł, w tym:
  - wydatki bieżące w wysokości 19.693.413 zł
  - wydatki majątkowe w wysokości 2.530.000 zł

Zgodnie z prognozą na 31 grudnia 2007 r. budżet miasta zamknie działalność bez długu publicznego, gdyż do końca bieżącego roku nie przewiduje się zaciągania kredytów lub pożyczek.

W grudniu 2006 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umorzył spłatę ostatniej raty kredytu z Banku Ochrony Środowiska w kwocie 250.999 zł, zaciągniętego w latach 1994 – 1997 na modernizację i rozbudowę miejskiej oczyszczalni ścieków w Kowarach w wysokości 5.006.664 zł. Warunkiem umorzenia kredytu jest zaangażowanie tych środków na przedsięwzięcia proekologiczne. W projekcie budżetu miasta na 2008 rok zaplanowano kwotę 627.650 zł, w tym 77.650 zł z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z przeznaczeniem na modernizację oświetlenia ulicznego Miasta Kowary, polegającą na wymianie oświetlenia rtęciowego na oświetlenie sodowe.

Planowane dochody budżetu miasta zostaną wykorzystane prawie w całości na wydatki bieżące. Tym samym wydatki inwestycyjne, zaplanowane w wysokości 2.530.000 zł, mogą być zrealizowane z dochodów własnych w wysokości 530.000 zł, natomiast pozostała część wydatków musi być pokryta z kredytu bankowego, którego spłatę zaplanowano w latach 2009 – 2010.

Łączna kwota planowanego długu na dzień 31 grudnia 2008 roku z tytułu zaciągniętego kredytu wyniesie 9,9 % planowanych dochodów budżetu miasta.

Finansowanie zadań inwestycyjnych wystąpi głównie w drugim półroczu. Koszty obsługi (odsetek) zaciągniętych kredytów zaplanowano w wysokości 65.000 zł.

W budżecie miasta zakłada się rezerwę w wysokości 240.021 zł, w tym:

- 1) rezerwę ogólną w wysokości - 50.000 zł
- 2) rezerwę celową w wysokości - 190.021 zł,
  - z przeznaczeniem na
  - a) wydatki bieżące z zakresu:
    - wypłat odpraw dla nauczycieli odchodzących na emeryturę – 69.021 zł,
    - zarządzania kryzysowego – 1.000 zł.
  - b) udział własny w zadaniach inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej – 120.000 zł.

W 2004 roku powołano Ochotniczą Straż Pożarną. Sprawy związane z pożarnictwem w dalszym ciągu prowadzone będą również przez Miejską Służbę Ratowniczą.

W 2008 roku miasto dysponować będzie następującymi jednostkami organizacyjnymi:

1) zakładem budżetowym pn.: Zarząd Eksploatacji Zasobów Komunalnych,

2) instytucjami kultury pn.:

- Miejski Ośrodek Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna

3) jednostkami budżetowymi pn.:

- Szkoła Podstawowa Nr 1
- Szkoła Podstawowa Nr 3
- Przedszkole Publiczne Nr 1
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Służba Ratownicza

Wydatki bieżące Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych będą pokrywane wyłącznie z dochodów własnych. W budżecie miasta zaplanowano dotacje celowe przeznaczone na zadania inwestycyjne prowadzone przez Zarząd Eksploatacji Zasobów Komunalnych, tj.

- zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania – 20.000 zł,
- modernizację pomieszczeń na lokale mieszkalne - 200.000 zł.

W zakresie modernizacji pomieszczeń na lokale mieszkalne przewiduje się zagospodarowanie dwóch budynków przy ul. Wiejskiej, przejętych przez Gminę za zaległe podatki.

Zakłada się dotacje dla instytucji kultury w wysokości 554.438 zł, w tym dla Miejskiego Ośrodka Kultury – 456.000 zł oraz dla Miejskiej Biblioteki Publicznej, która utrzymuje się wyłącznie z dotacji z budżetu miasta w wysokości 98.438 zł. W ramach dotacji dla Miejskiego Ośrodka Kultury przewiduje się sfinansowanie wszystkich imprez kulturalnych organizowanych przez miasto, w tym wydatków związanych z organizacją dorocznych imprez, m.in.: “Dni Kowar”, “Plener Tkacki”, prowadzenie Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej, zespołu wokalnego Kowarskie Wrzosi. Na prowadzenie Gazety Kowarskiej przeznaczona jest 20.000 zł, w tym 4.000 zł na organizację konkursów na najpiękniejszą posesję oraz najpiękniejszy wystrój świąteczny.

Miejski Ośrodek Kultury pokrywać będzie całość kosztów związanych z utrzymaniem i bieżącą eksploatacją budynku przy ul. Szkolnej, w tym bieżącą eksploatacją pomieszczeń Miejskiej Biblioteki Publicznej.

2. DOCHODY

Do podstawowych źródeł dochodów własnych budżetu miasta należy zaliczyć dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej (dział 756), które zakłada się w wysokości 9.008.850 zł, co stanowi 44,55 % całości planowanych dochodów budżetu miasta. W ramach tych dochodów podstawowy udział stanowią planowane wpływy z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 3.991.200 zł, tj 19,74 % dochodów budżetu miasta. Wysokość podatków i opłat lokalnych została przyjęta w oparciu o prognozowane wykonanie w 2007 r. oraz uchwały nr XVI/73/07 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 23 października 2007 r. w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości.

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych ustalono w wysokości 157.940 zł na podstawie stawek przyjętych w uchwale Nr XVI/74/07 Rady Miejskiej w Kowarach z dnia 23 października 2007 roku.

Znikomą wielkość w planowanych dochodach budżetu miasta stanowią wpływy z tytułu podatku rolnego i leśnego. Planowane wpływy z tytułu podatku leśnego wyniosą 27.430 zł, co

stanowi 0,14 % dochodów budżetu miasta, natomiast planowane wpływy z tytułu podatku rolnego wyniosą 9.180 zł, tj. 0,05 % dochodów budżetu miasta.

Wielkości dochodów z tytułu podatków pobieranych za pośrednictwem urzędów skarbowych, tj. podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych (opłacanych w formie karty podatkowej), podatku od spadków i darowizn oraz podatku od czynności cywilnoprawnych, określono na podstawie prognozy wykonania dochodów za 2007 rok oraz informacji o wykonaniu dochodów miasta Kowary realizowanych przez Urząd Skarbowy w Jeleniej Górze oraz prognozy tych dochodów na 2008 rok, zawartej w załączniku do pisma Urzędu Skarbowego w Jeleniej Górze Nr GK 072/10/2007 z 10 października 2007 roku.

Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa ustalono w wysokości 4.188.000 zł, z tego:

- wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych – 4.100.000 zł,
- wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych – 88.000 zł.

Wysokość wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęto na poziomie niższym, niż wynika to z załącznika do pisma Ministra Finansów nr ST3-4820-26/2007 z 11 października 2007 roku, gdzie zakłada się dochody z tego tytułu w wysokości 4.325.388 zł. Udział gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2008 r. wyniesie 36,49 % podatku dochodowego od osób fizycznych. Jednak z uwagi na wprowadzenie przez Sejm RP ulg prorodzinnych dochody z tego tytułu będą znacznie niższe.

Wysokość udziału w podatku dochodowym od osób prawnych ustalono na podstawie prognozy wykonania dochodów w 2007 roku. Udział gmin w podatku dochodowym od osób prawnych wyniesie 6,71 %.

Dochody z tytułu opłaty skarbowej ustalono na podstawie prognozowanych dochodów w 2007 r.

Do podstawowych dochodów budżetu miasta należy zaliczyć subwencję ogólną z budżetu państwa. Wysokość wpływów z tytułu subwencji ogólnej przyjęto na podstawie załącznika do pisma Ministra Finansów nr ST3-4820-26/2007 z 2007-10-10.

W zakresie subwencji ogólnej planuje się dochody w wysokości 4.941.794 zł, tj. 24,44 % dochodów budżetu miasta, z tego:

- część oświatowa - 3.488.641 zł
- część wyrównawcza - 1.453.153 zł

W stosunku do 2007 roku część oświatowa subwencji ogólnej wzrosła o 101.333 zł natomiast część wyrównawcza subwencji ogólnej zmniejszyła się o 150.378 zł.

Należy zaznaczyć, że są to wyłącznie wielkości planowane. Ostateczna wielkość poszczególnych części subwencji ogólnej dla gmin zostanie podana przez Ministerstwo Finansów po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2008 rok.

Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami wyniosą 3.398.927 zł, co stanowi 16,81 % dochodów budżetu miasta. W stosunku do planowanych dochodów w 2007 r. nastąpi spadek o 158.266 zł

Łącznie dochody z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od nieruchomości, dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa stanowią 81,26 % dochodów budżetu

Gminy.

Wielkości dotacji celowych na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej zleconych miastu oraz zadań własnych została przyjęta do budżetu miasta na podstawie pisma Wojewody Dolnośląskiego Nr FB.I.KS.3010-17/07 z 23 października 2007 r. oraz pisma Dyrektora Delegatury Wojewódzkiej Krajowego Biura Wyborczego w Jeleniej Górze nr DJG - 3101-1/07 z 19 października 2007 r.

Dotacje te zostały ustalone w następujących wielkościach:

1. Opieka społeczna	- 4.309.000 zł
z tego:	
1) świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia społeczne	- 2.965.000 zł
2) składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	- 43.000 zł
3) zasiłki i pomoc w naturze	- 330.000 zł
4) zasiłki i pomoc w naturze (zadania własne)	- 631.000 zł
5) utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (zadanie własne)	- 200.000 zł
6) posiłek dla potrzebujących	- 140.000 zł
2. Administracja publiczna (zadania ustawowe)	- 57.151 zł
3. Obrona cywilna	- 750 zł
4. Pozostałe wydatki obronne	- 1.000 zł
5. Prowadzenie i aktualizacja rejestrów wyborców	- 2.026 zł
6. Oświata i wychowanie	- 8.685 zł

Dotacja celowa z Krajowego Biura Wyborczego nie pokrywa kosztów eksploatacji systemów informatycznych związanych z obsługą rejestrów wyborczych. Pozostałe koszty, w tym min.: wynagrodzenie pracownika, zakup materiałów, energia, w całości pokrywane są z dochodów własnych budżetu miasta.

Podobnie kształtują się koszty z zakresu obsługi zadań zleconych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz zadań zleconych miastu przez Urząd Wojewódzki.

Dochody z majątku miasta zaplanowano w wysokości 1.565.000 zł. Na kwotę tę składają się wpływy z tytułu:

• opłat wieczystego użytkowania	- 95.000 zł
• najmu i dzierżawy składników majątkowych	- 50.000 zł
• przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	- 20.000 zł
• wpływy z tyt. odpłatnego nabycia praw własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	- 1.400.000 zł

Wysokość wpływów z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości ustalono na podstawie prognozy wykonania dochodów w 2007 roku.

W zakresie najmu i dzierżawy składników majątkowych ustalono dochody dotyczące:

- dzierżawy gruntów w wysokości - 48.108 zł
- dzierżawy zbiornika retencyjnego przy Fabryce Dywanów Kowary – 1.892 zł.

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ustalono w wysokości 160.000 zł.

Wpływy od jednostek budżetowych dotyczą:

a) opłat za pobyt dzieci w Przedszkolu Publicznym Nr 1	- 170.520 zł
--	--------------

- b) opłat za świadczenie usług opiekuńczych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 20.400 zł
- c) wpłat przez komorników na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaliczek alimentacyjnych - 10.000 zł

Ponadto zaplanowano dochody z tytułu:

- a) różnych opłat (koszty upomnień, opłaty za zajęcie pasa drogowego) - 43.500 zł
- b) odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych - 52.000 zł
- c) pozostałych odsetek - 61.550 zł
- d) dochodów gminy związanych z realizacją zadań zleconych - 1.000 zł
- e) opłat za pobyt dzieci na obozach letnich - 12.000 zł

W budżecie miasta na 2008 r. zaplanowano środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 19.067 zł, wynikające z rozliczenia nakładów poniesionych przez miasto w 2007 roku na realizację projektu pn.: Promocja systemu turystycznego Kowary – Mała Upa – Pec pod Snežkou. W 2007 roku zostały zakończone programy finansowane ze środków Unii Europejskiej.

Od 1 stycznia 2004 r. gminy otrzymują dodatkowe wpływy w postaci 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Prognozowana kwota wpływów podlegających przekazaniu do budżetu państwa w 2008 roku w wysokości 20.000 zł, została ustalona na podstawie pisma Wojewody Dolnośląskiego Nr FB.I.KS.3010-17/07 z 23 października 2007 r.. Tym samym w budżecie miasta pozostanie kwota 1.000 zł.

Planowane dochody budżetu miasta na 2008 rok stanowią 96,07 % prognozowanych dochodów budżetu miasta na koniec 2007 r. Spadek dochodów budżetu miasta wynika przede wszystkim ze spadku:

- a) części wyrównawczej subwencji ogólnej o 150.378 zł,
- b) dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie o 158.305 zł,
- c) dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o 409.924 zł,
- d) wpływów z tytułu odpłatnego nabycia praw własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości o 310.000 zł.

W trakcie roku budżetowego miasto może otrzymać dodatkowe środki z budżetu państwa przeznaczone na realizację min.:

- a) dopłat do wyżywienia
- b) Programu na rzecz społeczności Romskiej w Polsce.

Szczegółowe zestawienie dochodów zawiera załącznik nr 1 do uchwały budżetowej.

Przychody Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ustalono w wysokości 41.000 zł.

3. WYDATKI

Wydatki budżetu miasta na 2008 rok zaplanowano w wysokości 22.223.413 zł, w tym wydatki majątkowe w wysokości 2.530.000 zł. W stosunku do planowanych wydatków na 2007 r. nastąpi wzrost o 2,3 %.

W myśl założeń do projektu budżetu miasta, stanowiących załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 94/2007 Burmistrza Miasta Kowary z dnia 17 września 2007 r. w sprawie opracowania materiałów planistycznych na 2008 r. przyjęto wzrost wydatków dla zakładu i jednostek budżetowych, w tym wynagrodzeń, o 2,3 %.

Powyższy wzrost wydatków był zgodny z prognozowanym średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej, przyjętym przy opracowaniu projektu ustawy budżetowej na 2008 r. (pismo Ministerstwa Finansów nr ST3-4820-26/2007 z 10 października 2007 r. w sprawie ustalenia wysokości subwencji ogólnej na 2008 rok oraz planowanej kwoty udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych).

W pierwszej kolejności zabezpieczone zostało finansowanie bieżącej działalności miasta, min.: jednostek budżetowych i instytucji kultury, gospodarki komunalnej (w tym: oczyszczanie miasta, utrzymanie zieleni, ulic, placów, mostów i wiaduktów, oświetlenie ulic, utrzymanie kanalizacji deszczowej), opieki społecznej, oświaty i wychowania.

Dochody bieżące budżetu miasta prawie w całości zostały przeznaczone na wydatki bieżące. W celu realizacji wydatków majątkowych zakłada się deficyt budżetu miasta w wysokości 2.000.000 zł, który zostanie pokryty kredytem bankowym. Spłatę rat kredytów zakłada się w latach 2009 i 2010. W okresie spłaty rat kredytów musi nastąpić ograniczenie wydatków umożliwiające wygenerowanie odpowiedniej nadwyżki.

Wydatki inwestycyjne w pierwszej kolejności przeznacza się na kontynuację zadań rozpoczętych w 2007 r. w zakresie poprawy stanu dróg, tj.:

- przebudowa ul. Leśnej w Kowarach wraz z infrastrukturą techniczną – 425.000 zł
- przebudowa ul. Batorego wraz z infrastrukturą techniczną – 720.000 zł

Na wydatki inwestycyjne związane z gospodarką mieszkaniową została zaplanowana dotacja celowa dla Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych w wysokości 220.000 zł, w tym na :

- modernizacji pomieszczeń na lokale mieszkalne – 200.000 zł
- zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania – 20.000 zł.

Bardzo ważnym tematem dla miasta jest podjęcie zadania proekologicznego w celu wydatkowania środków pochodzących z umorzonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej części kredytu Nr 2/94/W-12/OW-Os-bs/F/021 z 27 grudnia 1994 roku w wysokości 250.999 zł. W dniu 30 grudnia 2005 r. Miasto zawarło umowę Nr 113/2005/Wn-1/OW-KM/U z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w której zobowiązało się przeznaczyć równowartość umorzonej kwoty na dofinansowanie przedsięwzięcie pn. „Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Wiejskiej w Kowarach”.

Powyższe zadanie nie może być sfinansowane przez Miasto Kowary z uwagi na przekazanie w dniu 31 lipca 2006 r. majątku wodno-kanalizacyjnego na rzecz Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Dlatego też w projekcie budżetu na 2008 r. zostało wprowadzone przedsięwzięcie ekologiczne w zakresie modernizacji oświetlenia ulicznego Kowar polegające na wymianie oświetlenia rtęciowego na nowoczesne, wysokowydajne sodowe źródła światła. Na ten cel zaplanowano wydatki w wysokości 627.650 zł, w tym 77.650 zł z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto w zakresie oświetlenia ulic zaplanowano wydatki dotyczące wykonania oświetlenia drogowego ul. Polnej i Poprzecznej. Na opracowanie dokumentacji oraz wykonanie oświetlenia ww. ulic zaplanowano kwotę w wysokości 70.000 zł.

Szczegółowe zestawienie planu zadań inwestycyjnych zawiera załącznik nr 3 do uchwały.

Na remonty zaplanowano kwotę 1.005.140 zł, w tym:

1) remonty dróg	- 138.400 zł
2) konserwacja znaków drogowych	- 26.000 zł
3) remont cmentarza	- 22.000 zł
4) remont poddasza Urzędu Miejskiego	- 250.000 zł
5) pozostałe remonty Urzędu Miejskiego	- 21.813 zł
6) remonty sprzętu i budynku Miejskiej Służbie Ratowniczej	- 30.275 zł
7) remont elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1	- 250.000 zł
8) wymiana instalacji zewnętrznej w Szkole Podstawowej Nr 1	- 50.000 zł
9) pozostałe remonty w Szkole Podstawowej Nr 1	- 3.000 zł
10) remonty w Szkole Podstawowej Nr 3	- 9.652 zł
11) remonty w Przedszkolu Publicznym Nr 1	- 50.000 zł
12) remonty pomieszczeń w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- 50.000 zł
13) remont kanalizacji deszczowej	- 15.000 zł
14) konserwacja oświetlenia ulic	- 46.000 zł
15) pozostałe remonty oświetlenia ulic	- 20.000 zł
16) naprawa ławek i koszy	- 3.000 zł
17) remont budynku sali sportowej przy ul. Wiejskiej	- 20.000 zł

Na pokrycie ewentualnych dopłat do stawek za pobór wody i oczyszczanie ścieków zaplanowano kwotę 867.100 zł.

Do wyliczenia diet radnych przyjęto minimalne wynagrodzenie obowiązujące od 1 stycznia 2008 r. w wysokości 1.126 zł.

Do podstawowych wydatków budżetu miasta należy zaliczyć wydatki związane z:

- 1) oświatą i wychowaniem – 6.363.089 zł, tj. 28,63 % wydatków budżetu miasta,
- 2) pomocą społeczną – 6.078.248 zł, tj. 27,35 % wydatków budżetu miasta.

Znaczny wzrost wydatków z zakresu pomocy społecznej wynika z całkowitego przejęcia przez Gminę w 2006 roku wypłat świadczeń rodzinnych. Wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych oraz opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, w całości pokrywane są z dotacji z budżetu państwa. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych pokrywane są z budżetu państwa w wysokości 3 % realizowanych świadczeń, co nie pokrywa rzeczywistych wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej związanych z obsługą zadania zleconego przez państwo.

Wydatki związane z pomocą społeczną pokrywane są z:

1) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone	– 3.338.000 zł
2) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne Gminy	- 971.000 zł
3) dochodów własnych Gminy	- 1.769.248 zł.

Corocznie wzrasta udział własny miasta w kosztach pomocy społecznej. Miedzy innymi wydatki związane z:

- przebywaniem osób w domach pomocy społecznej w wysokości 226.400 zł,
  - wypłatą dodatków mieszkaniowych w wysokości 550.000 zł,
  - świadczeniem usług opiekuńczych w wysokości 232.220 zł,
- będą sfinansowane w całości z dochodów własnych budżetu miasta.

Wzrost wydatków w zakresie dodatków mieszkaniowych wynika z prognozowanego wzrostu o 50 % taryf za dostawę wody oraz oczyszczanie ścieków.

Wydatki związane z wypłatą zasiłków i pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenia społecznym w wysokości 1.237.200 zł zostaną pokryte z:

1) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone	– 330.000 zł
2) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne Gminy	- 631.000 zł
3) dochodów własnych Gminy	- 276.200 zł

Wydatki związane z utrzymaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w kwocie 684.428 zł zostaną pokryte z:

- budżetu państwa w wysokości 200.000 zł,
- dochodów własnych Gminy w wysokości 484.428 zł.

Na realizację programu „Posiłek dla potrzebujących” przyznane zostały środki z budżetu państwa w wysokości 140.000 zł.

Wydatki związane z oświatą i wychowaniem (dział 801) dotyczą kosztów utrzymania przedszkola, szkół podstawowych oraz gimnazjum. Łączny koszt prowadzenia oświaty i wychowania wyniesie 6.363.089 zł, tj. 28.63 % wydatków budżetu miasta.

W Kowarach funkcjonują dwie szkoły podstawowe, jedno przedszkole publiczne oraz gimnazjum, do których uczęszcza 1180 dzieci, w tym: 633 do szkół podstawowych, 360 do gimnazjum, 130 do przedszkola oraz 57 do klas zerowych w szkołach podstawowych. W stosunku do roku szkolnego 2006/2007 liczba dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli spadła o około 4 %.

Pomimo spadku liczby dzieci uczęszczających do szkół i przedszkola oraz likwidacji Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Wiejskiej koszty związane z oświatą i wychowaniem w 2008 roku będą wyższe od planowanych kosztów w 2007 r. o 3,6 %, tj. powyżej zakładanego poziomu inflacji.

Gimnazjum w Kowarach prowadzi Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze na mocy zawartego w dniu 12 kwietnia 1999 r. porozumienia w sprawie współdziałania organów prowadzących różne typy szkół połączone w zespoły. Gimnazjum funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kowarach.

Subwencja oświatowa nie pokryje kosztów utrzymania oświaty i wychowania. Na utrzymanie szkół z budżetu państwa Gmina otrzyma część oświatową subwencji ogólnej w wysokości 3.488.641 zł. Tym samym z dochodów własnych budżetu miasta należy przeznaczyć dodatkowo kwotę 2.874.448 zł, tj. 45,2 % kosztów oświaty i wychowania. Z każdym rokiem rośnie udział środków własnych w wydatkach związanych z oświatą i wychowaniem.

W myśl art. 90 ust. 2c ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) w budżecie miasta zaplanowano środki na pokrycie

dotacji przekazywanej przez gminy dla niepublicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy niepublicznych szkołach podstawowych, do których uczęszczają uczniowie zamieszkali w Kowarach.

Planowane wydatki związane z utrzymaniem szkół podstawowych, przedszkola i gimnazjum przedstawiają się następująco:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 – 2.262.210 zł

w tym:

prorowadzenie klasy zerowej	- 64.164 zł
dojazdy uczniów do szkoły	- 37.000 zł
dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	- 9.950 zł
remont elewacji budynku szkoły	250.000 zł
remont instalacji zewnętrznej	50.000 zł

2. Szkoła Podstawowa Nr 3 - 1.329.019 zł

w tym:

prorowadzenie klasy zerowej	- 40.764 zł
dojazdy uczniów do szkoły	- 36.828 zł
dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	- 6.882 zł
wykonanie opaski drenażowej budynku szkoły	- 40.000 zł

3. Gimnazjum - 1.791.057 zł

w tym:

dojazdy uczniów do szkoły	- 16.000 zł
dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	- 9.467 zł
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nauczycieli emerytów i rencistów	- 15.083 zł

5. Koszt utrzymania Przedszkola Publicznego Nr 1 wyniesie 936.323 zł,

w tym:

dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli	- 2.349 zł.
---	-------------

W projekcie budżetu miasta zaplanowano środki na dowóz uczniów do szkół specjalnych w Jeleniej Górze oraz w Nowym Siodle w wysokości 41.000 zł oraz rezerwy celowe na pokrycie odpraw nauczycieli odchodzących na emerytury w wysokości 69.021 zł, w tym:

- w Szkole Podstawowej Nr 1 - 13.015 zł
- w Gimnazjum - 25.000 zł
- w Przedszkolu Publicznym Nr 1 - 31.006 zł

W dziale 851 – Ochrona zdrowia, zaplanowano wydatki w wysokości 160.000 zł, w tym z zakresu:

- zwalczania narkomanii w wysokości 30.000 zł
- przeciwdziałania alkoholizmowi w wysokości 130.000 zł zgodnie z projektami programów zwalczania narkomanii i przeciwdziałania alkoholizmowi przedłożonymi do uchwalenia przez Radę Miejską w Kowarach.

W dziale 630 – Turystyka, zaplanowano wydatki w wysokości 76.466 zł, w tym środki dotyczące:

- 1) zakupu pozostałych usług - 4.000 zł
- 2) zakupu materiałów - 2.000 zł
- 3) realizacji projektu pn. **Międzynarodowy zjazd saniami rogatymi** - 37.000 zł
- 4) realizacji projektu pn. **Promocja systemu turystycznego**

Kowary – Malá Upa – Pec pod Snežkou	- 32.466 zł
5) konserwacji oznakowań ścieżek rowerowych	- 1.000 zł

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa, zaplanowano środki na:

1) dotacje celowe dla Zarządu Eksploatacji Zasobów Komunalnych na realizację zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki mieszkaniowej	-220.000 zł
2) pokrycie kosztów związanych z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży	-150.000 zł
3) wyburzenie zbędnych nieruchomości	- 20.000 zł
4) opłaty wieczystego użytkowania	- 1.000 zł
5) podatek od nieruchomości	- 127.000 zł
6) podatek leśny	- 400 zł
7) odszkodowania wynikające z wykupu gruntów	- 50.000 zł
8) koszty sądowe	- 1.000 zł
9) koszty utrzymania obiektu po byłej Szkole Podstawowej Nr 2	- 2.000 zł.

W dziale 710 – Pozostała działalność, zaplanowano środki na:

1) opracowania planów zagospodarowania przestrzennego	- 94.500 zł
2) opracowania geodezyjne i kartograficzne	- 120.000 zł
3) remont cmentarza	- 22.000 zł

Na wydatki dotyczące gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zaplanowano środki w wysokości 2.466.904 zł, tj. 11,1 % planowanych wydatków budżetu miasta. Wzrost wydatków z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wynika ze znacznego wzrostu kosztów zimowego utrzymania ulic, modernizacji oświetlenia ulicznego oraz przewidywanych dopłat do taryf za pobór wody i oczyszczanie ścieków.

Wydatki te dotyczą:

1) gospodarki ściekowej i ochrony wód	- 37.804 zł
2) oczyszczania miasta	- 453.500 zł
w tym zimowego utrzymania ulic	- 335.500 zł
3) utrzymania zieleni	- 54.500 zł
4) współfinansowanie schroniska dla zwierząt w Jeleniej Górze	- 30.000 zł
5) oświetlenia ulic	- 977.000 zł
6) pozostałej działalności	- 914.100 zł
w tym dopłaty do stawek poboru wody i oczyszczania ścieków	- 867.100 zł

Wydatki z zakresu administracji publicznej (dział 750) obejmują:

1) finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (Urząd Wojewódzki)	- 57.151 zł
2) koszty związane z działalnością Rady Miejskiej	- 164.580 zł
3) koszty związane z działalnością Urzędu Miejskiego	- 2.535.296 zł
w tym remont ratusza	- 250.000 zł
4) promocję Miasta	- 56.000 zł
5) pozostałą działalność	- 54.825 zł

- w tym:
- opłaty składek członkowskich związanych z przynależnością Miasta Kowary do:
    - Związku Gmin Karkonoskich - 29.990 zł
    - Euroregionu **NYSA** - 9.435 zł
    - Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej - 3.300 zł
  - wydatki związane z prowadzeniem Gminnego Centrum Wolontariatu – 9.900 zł.

Wysokość składki członkowskiej Miasta Kowary w Stowarzyszeniu Gmin Polskich

Euroregionu NYSA została ustalona na podstawie uchwały Nr 7/XIX/2002 Konferencji Krajowej Stowarzyszenia z dnia 09 września 2002 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej, tj. 0,80 zł od mieszkańca.

Wysokość składki członkowskiej w Związku Gmin Karkonoskich wynosi 2,50 zł od mieszkańca. Do wyliczenia wysokości składki członkowskiej w Związku Gmin Karkonoskich przyjęto liczbę stałych mieszkańców Kowar na dzień 31 grudnia 2006 r., tj. 11.996 osób.

Wysokość składki członkowskiej w Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej przyjęto w wysokości obowiązującej w 2007 roku.

Koszty związane z działalnością Rady Miejskiej obejmują również obsługę prawną Rady Miejskiej w kwocie 28.000 zł. Wzrost minimalnego wynagrodzenia z 936 zł do 1.126 zł spowoduje wzrost diet Radnych od 1 stycznia 2008 r. o 20,3 %.

Na wydatki w dziale 756, związane z poborem podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych zaplanowano środki w wysokości 24.764 zł, w tym opłaty komornicze i sądowe w wysokości 13.000 zł.

W dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, zaplanowano wydatki w wysokości 627.247 zł, dotyczące:

1) pokrycia kosztów utrzymania dwóch dodatkowych etatów dzielnicowych	- 82.263 zł
2) ufundowanie nagród dla wyróżniających się policjantów działających na terenie miasta Kowary	- 3.000 zł
3) zapewnienia gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej	- 94.675 zł
4) utrzymania Miejskiej Służby Ratowniczej (jednostki budżetowej)	- 445.309 zł
5) obrony cywilnej (zadanie zlecone)	- 1.000 zł
6) nagród dla członków GOPR	- 1.000 zł

Wysokość planowanych kosztów utrzymania dwóch policjantów na etatach dzielnicowych została przyjęta na podstawie projektu planu jednostkowego wydatków budżetowych na 2008 rok opracowanego przez Komendanta Miejskiej Policji w Jeleniej Górze.

W dziale 757 – Obsługa długu publicznego, zaplanowano spłatę odsetek od planowanego kredytu na zadania inwestycyjne w kwocie 65.000 zł

W zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (dział 921) przewiduje się wydatki w wysokości 607.138 zł. W stosunku do planu z 2007 roku nastąpił wzrost wydatków o 9,47 %. Środki te przeznacza się na:

1) dotację dla Miejskiego Ośrodka Kultury	- 456.000 zł
2) dotację dla Miejskiej Biblioteki Publicznej	- 98.438 zł
3) ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami	- 45.000 zł
w tym prace przygotowawcze do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami	- 25.000 zł
4) pozostałe wydatki z zakresu kultury	- 6.700 zł

Miejski Ośrodek Kultury będzie ponosił wszystkie koszty związane z utrzymaniem budynku (łącznie z pomieszczeniami Miejskiej Biblioteki Publicznej), w tym energię elektryczną, wodę, c.o. W dotacji dla MOK uwzględniono min. koszty:

1) prowadzenia Gazety Kowarskiej	- 20.000 zł,
w tym przeprowadzenie konkursu na najpiękniejszą posesję i wystrój świąteczny	- 4.000 zł
2) współdziałanie w organizacji Festiwalu Sztuki Włókna – XXXV	

Międzynarodowe Sympozjum Warsztaty Twórcze Kowary'08	- 7.500 zł
3) organizacji „DNI KOWAR”	- 12.000 zł
4) prowadzenie Kowarskiej Orkiestry Rozrywkowej	- 16.000 zł
5) prowadzenie zespołu wokalnego „Kowarskie Wrzosey”	- 6.000 zł

Z zakresu kultury fizycznej i sportu zaplanowano wydatki w wysokości 168.300 zł, w tym:

- 1) utrzymanie obiektów sportowych - 37.800 zł
- 2) w tym:
  - osiedlowych boisk sportowych i kortów tenisowych - 17.800 zł
  - remont sali sportowej przy ul. Wiejskiej - 20.000 zł
- 3) dotację dla podmiotu prowadzącego szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych oraz organizowanie imprez sportowych - 105.000 zł
- 4) współdziałanie w organizacji:
  - a) XVI Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego Bałtyk – Karkonosze TOUR - 8.000 zł
  - b) imprez paralotniarskich - 5.000 zł
  - c) pozostałych imprez sportowych - 12.500 zł

W budżecie miasta zostały zaplanowane dotacje na zadania zlecone podmiotom nie zaliczanych do sektora finansów publicznych w zakresie:

- 1) utrzymanie gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej - 94.675 zł
- 2) ochrony zabytków - 20.000 zł (podmiot zostanie określony przez Radę Miejską)
- 3) szkolenia sportowego dzieci, młodzieży i dorosłych oraz organizowanie imprez sportowych – 100.005 zł. Wykonawca zadania zostanie wyłoniony w drodze konkursu na podstawie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie.

Szczegółowe zestawienie planu wydatków według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej zawierają załączniki Nr 2 do uchwały budżetowej.

Z uwagi na planowany stan środków obrotowych na początek roku w wysokości 78.000 zł wydatki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostały zaplanowane w wysokości 119.000 zł z przeznaczeniem na wydatki bieżące z zakresu: ochrony zieleni miejskiej (5.000 zł) i edukacji ekologicznej (2.000 zł), utylizacji azbestu (25.000 zł) oraz wydatki inwestycyjne dotyczące:

- 1) finansowania kosztów opracowania i aktualizacji dokumentacji dla projektu pn.: „Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji – I etap”, na podstawie porozumień zawartych ze Związkiem Gmin Karkonoskich – 9.350 zł,
- 2) modernizacji oświetlenia ulicznego w Kowarach (wymiany oświetlenia rtęciowego na oświetlenie sodowe) – 77.650 zł.

4. UWAGI DO ROCZNEGO PLANU BUDŻETU MIASTA

1. Wykorzystanie dochodów budżetu miasta wyłącznie na wydatki bieżące uniemożliwia realizację szerszego zakresu zadań inwestycyjnych oraz pozyskiwanie środków pozabudżetowych, gdzie jest wymagany udział własny Gminy. Należy podjąć działania mające na celu ograniczenie wydatków bieżących. W tym celu należy zoptymalizować wydatki związane z pomocą społeczną, oświatą i wychowaniem oraz bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową.
2. Planowana wysokość kredytu na pokrycie deficytu może ulec zmniejszeniu po wypracowaniu nadwyżki budżetowej.

Kowary, 12 listopada 2007 r.